

[HJEM](#)
[RESSURSER](#)
[TJENESTER](#)
[HJELP](#)
[LENKER](#)
[OM LOVDATA](#)
[KONTAKT OSS](#)
[SØK](#)

FOR 2013-09-20 nr 1109: Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks (Salmo salar)

Skriv ut

DATO: FOR-2013-09-20-1109
DEPARTEMENT: MD (Miljøverndepartementet)
AVD/DIR: Avd. for naturforvaltning
PUBLISERT: I 2013 hefte 13
IKRAFTTREDELSE: 2013-09-20
SIST-ENDRET:
ENDRER:
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: [LOV-2009-06-19-100-§13](#)
SYS-KODE: BG08, D02
NÆRINGSKODE: 9129
KUNNGJORT: 24.09.2013 kl. 16.20
RETTET:
KORTTITTEL: Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks

For å lenke til dette dokumentet bruk: <http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20130920-1109.html>

INNHold

[Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks \(Salmo salar\)](#)

[Artikkel 1. Formål og virkeområde](#)
[Artikkel 2. Normens innhold](#)
[Artikkel 3. Kvalitetsmål](#)
[Artikkel 4. Klassifisering og overvåking av kvalitetsnormen](#)
[Artikkel 5. Endring av kvalitetsnormen](#)
[Artikkel 6. Ikrafttredelse](#)
[Vedlegg I til kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks – Klassifisering av kvalitet for villaksbestander i Norge](#)
[Vedlegg II til kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks – Klassifisering av delnorm gytebestandsmål og høstingspotensial](#)
[Vedlegg III til kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks – Klassifisering av delnorm genetisk integritet](#)

Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks (Salmo salar)

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 20. september 2013 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 13. Fremmet av Miljøverndepartementet.

Artikkel 1. Formål og virkeområde

Formålet med denne normen er å bidra til at villlevende bestander av atlantisk laks ivaretas og gjenoppbygges til en størrelse og sammensetning som sikrer mangfold innenfor arten og utnytter laksens produksjons- og høstingsmuligheter. Normen er retningsgivende for myndighetenes forvaltning og skal klargjøre hva som er god kvalitet for villaks og dermed gi myndighetene et best mulig grunnlag for forvaltningen av bestandene og faktorene som påvirker bestandene av atlantisk laks.

Artikkel 2. Normens innhold

Kvalitetsnormen fastsetter grenseverdier for kvaliteten til villaksbestander basert på bestandenes reproduksjon, høstingspotensial og genetiske integritet, jf. vedlegg I, II og III.

Artikkel 3. Kvalitetsmål

Målet er at minimum god kvalitet for den enkelte villaksbestand opprettholdes eller nås snarest mulig.

Det godtas at en villaksbestand har dårligere enn god kvalitet dersom dette skyldes at produksjonskapasiteten i vassdraget er redusert på grunn av fysiske inngrep og tillatt drift av disse er iverksatt før normen trådte i kraft, jf. normens vedlegg II-a. Vedtak om endringer i tidligere gitte tillatelser gitt av ansvarlig myndighet etter relevant lov, kan gi grunnlag for oppnåelse av en bedre kvalitet.

Når det gjelder annen eksisterende virksomhet, kan berørte departementer og Miljøverndepartementet i samråd beslutte at målet fravikes når viktige samfunnsinteresser veier tyngre enn hensynet til villaksen. Fjerde ledd siste punktum gjelder tilsvarende.

I tilfeller hvor hensynet til andre viktige samfunnsinteresser veier tyngre enn hensynet til en villaksbestand, kan målet om god kvalitet fravikes ved tillatelse til ny aktivitet av den aktuelle vedtaksmyndighet. For bestander i nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder gjelder likevel de særskilte hensyn som følger av Stortingets vedtak om disse, samt lakse- og innlandsfiskloven § 7 første ledd, fullt ut ved siden av kvalitetsnormen.

I tilfeller hvor målet om god kvalitet er fraveket ved en gitt tillatelse jf. fjerde ledd, oppdateres om nødvendig målet for den aktuelle bestanden slik at det er tilpasset effekten av den aktuelle påvirkningen. Slik oppdatering gjøres av Miljøverndepartementet i samråd med berørte departementer.

Sametinget konsulteres i tråd med prosedyrene for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget når beslutninger om å fravike målet berører bestander som det er knyttet samiske interesser til.

Artikkel 4. Klassifisering og overvåking av kvalitetsnormen

Miljøverndepartementet fastsetter hvilke villaksbestander som skal klassifiseres etter kvalitetsnormen.

Klassifisering og overvåking etter kvalitetsnormen skal utføres av vitenskapelig fagmiljø med særskilt kompetanse på villaks som pekes ut av Miljøverndepartementet.

Miljødirektoratet skal publisere oppdaterte oversikter over kvaliteten for de enkelte bestandene.

Artikkel 5. Endring av kvalitetsnormen

Artikkel 1 til 5 og vedlegg II-b kan endres av Kongen. Øvrige endringer kan foretas av Miljøverndepartementet.

Artikkel 6. Ikrafttredelse

Kvalitetsnormen for villaks trer i kraft straks.

Vedlegg I til kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks – Klassifisering av kvalitet for villaksbestander i Norge

Kvalitetsnormen for villaks utgjøres av to delnormer:

- a) Gytebestandsmål og høstingspotensial
- b) Genetisk integritet.

Gytebestandsmålet er den mengden hunnlaks, målt i vekt, som må gyte for at et optimalt antall smolt kan forlate elva hvert år. *Høstingspotensial* vurderes i forhold til det som anses å være « normalt høstingsnivå » for en bestand. Med « normalt høstingsnivå » menes det høstingsnivået bestanden skal kunne tåle ett gitt år på bakgrunn av kunnskap om naturlig sjøoverlevelse, samtidig som bestanden når gytebestandsmålet.

Genetisk integritet vurderes på bakgrunn av artshybridisering, seleksjon og grad av genetisk påvirkning fra oppdrettslaks (målt med genetiske markører). Bestander som er etablert eller reetablert med utgangspunkt i ikke-stedegen stamme i løpet av de siste 100 år, skal bare klassifiseres etter vedlegg II (gytebestandsmål og høstingspotensial). Der det er grunnlag for det, kan det også klassifiseres etter elementene artshybridisering og seleksjon (jf. vedlegg III).

Delnormene vurderes som to dimensjoner (akser), hvor oppnåelse av gytebestandsmål i forhold til høstingsnivå utgjør den ene akse og genetisk integritet utgjør den andre akse. Når disse kombineres, er den dårligste av de to vurderingene styrende for fastsettelse av status. Kvalitetsnormen sammenfatter på denne måten alle vurderingene som er gjort av bestandens kvalitet.

Metodikk for klassifisering av delnorm a) *gytebestandsmål og høstingspotensial* og delnorm b) *genetisk integritet* er

vist i henholdsvis vedlegg II og III.

Vedlegg II til kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks – Klassifisering av delnorm gytebestandsmål og høstingspotensial

a) *Gytebestandsmål*

Måloppnåelse klassifiseres etter gjennomsnittlig prosentvis måloppnåelse over fem år. Delnormen er utformet med differensierte krav til oppnåelse av gytebestandsmål tilpasset ulike bestandsstørrelser, fra naturlig små til naturlig store bestander:

Naturlig stor bestand (Gytebestandsmål > 250 hunner):

*Middels stor bestand (Gytebestandsmål 25–250 hunner):**

Små bestander (Gytebestandsmål < 25 hunner):

* For bestander med gytebestandsmål mellom 25 og 250 hunnfisk innføres et tilleggskriterium hvor tidsutvikling og variasjon i måloppnåelse i perioden vurderes. Dersom minste oppnåelse i perioden er halvparten eller lavere av grenseverdien for klassen, eller måloppnåelsen er i negativ utvikling, nedskrives vurderingen en klasse. Dette gjelder bestander som i utgangspunktet ble plassert i klassene God, Moderat eller Dårlig.

For alle gruppene av bestandsstørrelser inkluderes effekten av eventuell fiskekultivering som et tilleggskriterium. Der kultivering medfører redusert effektiv bestandsstørrelse (lavt antall stamfisk som gir opphav til høy andel kultivert fisk i smoltbestanden) klassifiseres bestanden en klasse lavere enn tilfellet ville ha vært med kun naturlig reproduksjon.

Inngrep som har medført redusert produksjonskapasitet, synliggjøres i kvalitetsnormen selv om det er etablert en ny stabil tilstand og det fra før er gitt tillatelse til inngrepet. Dette gjøres ved at måloppnåelsen i vassdrag hvor vann er bortført klassifiseres etter følgende system:

Netto reduksjon i vanndekt areal (%)	5–15	16–30	31–60	> 60
Antall klasser nedskrivning	1	2	3	4

b) *Høstingspotensial*

Med « normalt høstingsnivå » ett gitt år menes det høstingsnivået bestanden skal kunne tåle på bakgrunn av naturlig sjøoverlevelse, samtidig som bestanden når gytebestandsmålet. Høstingsnivå i % av normalt beregnes ut fra kg fisk.

Vedlegg III til kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks – Klassifisering av delnorm genetisk integritet

Delnorm *genetisk integritet* består av elementene: *artshybridisering*, *grad av genetisk påvirkning fra rømt oppdrettslaks* og *seleksjon*. Dersom én av disse elementene tilsier at god kvalitet i delnormen ikke er oppnådd, gjelder dette for hele delnormen genetisk integritet.

Artshybridisering:

Grad av genetisk påvirkning fra rømt oppdrettslaks (målt med genetiske markører):

Seleksjon:

Databasen sist oppdatert 4. okt 2013